

Valg mellem de forskellige kategorier af anvendelsesprogrammer har betydning for pris, udviklingstid samt videreudviklingsmuligheder. Således opnås normalt den billigste og hurtigste løsning ved anskaffelsen af standardløsninger, hvorimod man til gengæld må afstå fra en fuldstændig opfyldelse af de individuelle krav til systemets funktionalitet.

Standardløsninger kan anvendes af forvaltningen, hvis de »kun« skal understøtte sagsbehandlingen, hvorimod anvendelse af edb som direkte led i de sagsbehandlede funktioner naturligvis skal ske i nøje overensstemmelse med det til enhver tid gældende administrative lovgrundlag m.v.

Udviklingen på området går i retning af, at der tilbydes flere rammeløsninger, hvorved de tids- og prismæssige fordele kan opnås samtidigt med, at institutionernes individuelle behov kan opfyldes. Fra tidligere næsten udelukkende at anskaffe specialudviklede løsninger kan institutionerne fremover i større udstrækning basere sig på standard- og rammeløsninger. Dog vil de administrativt »tunge« forvaltningsområder i vid udstrækning fortsat være henvist til specialudviklede løsninger.

Institutioner, der anvender edb, kan opdeles i 3 hovedkategorier for såvidt angår arten af edb-anvendelsen.

Den ene kategori omfatter de traditionelle storbrugere af edb. Disse brugere har typisk anvendt edb i administrationen i flere årtier og anvender i stort omfang servicebureau til varetægelse af den samlede edb-anvendelse. Af eksempler på sådanne brugere kan nævnes statskattedirektoratet, direktoratet for toldvæsenet og statens regnskabsdirektorat.

Programudviklingen varetages i betydeligt omfang af Datacentralen, og driften af systemerne sker ligeledes i hovedsagen på Datacentralens centrale edb-anlæg.

Antallet af leverandører af denne type ydelser til den statslige sektor er begrænset til ca. 5-10.

Den anden kategori omfatter institutioner, som først senere (indenfor de sidste 5-10 år) har taget edb i brug i administrationen. Disse institutioner har som følge af den gunstige prisudvikling på edb-materiellet i større omfang fundet det attraktivt at anskaffe egen edb-kraft. Denne edb-kraft er hovedsageligt tilvejebragt i form af centralt placerede anlæg i institutionen. Opgaverne er også for denne kategori typisk institutionsspecifikke. Som eksempler på denne kategori af brugere kan nævnes Patentdirektoratet, Undervisningsministeriets departement og Fiskeriministeriets departement.

Systemudviklingen varetages normalt af eksterne konsulenter, heriblandt Datacentralen. Der findes ca. 15-20 mulige leverandører til denne kategori af institutioner.

Den tredje kategori omfatter institutioner m.fl., som først i de senere år har påbegyndt edb-anvendelse i større udstrækning. Edb-anvendelsen i disse institutioner er i vid udstrækning »kontorautomatisering« med systemer, der understøtter de traditionelle kontorfunktioner som journalisering, tekstbehandling og personaleadministration, etc.

Edb-kraften hos disse institutioner er ofte decentraliseret. Institutionerne har hermed undgået etablering af egentlige edb-funktioner med tilknyttet »professionelt edb-personale«, ligesom udstyret almindeligvis kan indpasses i et traditionelt kontormiljø.

Som eksempler på denne kategori af brugere kan nævnes Industriministeriets departement, administrationsdepartementet og Folketinget.

Materiel og programmel til denne kategori leveres normalt fra en og samme leverandør. Der er dog på dette område store valgmuligheder mellem de enkelte fabrikater m.v., idet antallet af potentielle leverandører udgør mindst 25-30.

I relation til ovennævnte kategorisering af *anvendelsesprogrammerne* benytter den første og anden brugerkategori hovedsageligt specialudviklede systemer, medens den sidste kategori anvender standardsystemer.

b. *hidtidige anskaffelsesudgifter sammenholdt med systemets kapacitet.*

Svar:

Administrationsdepartementet har gennem en årrække udsendt opgørelser over statens edb-anvendelse til administrative formål.